

अथभूमिवर्णनं बहुषु देशेषु संस्थितैर्माल्यैः संतता व्याप्ता भूमिः शुशुभे उच्यमानविशेषणैः करकैर्वटैश्च संतता ॥२४॥ राजतादिषु कुंभेषु ॥२५॥ पानश्रेष्ठां संभृतप्रशस्त पानां सीधोर्मयस्य भाजनानीत्यन्वयः ॥२६॥ भाजनानि पानभाजनानि अर्धावशेषाणि अर्धावशिष्टपानानि पीतानि पीतासवानि ॥२७॥ नैवप्रपीतानि पूर्णासवान्येवपानानि पानभाजनानि विभागतः विभागेन पानं ददर्श इदममुकमिदममुकमिति विभज्य ददर्शेत्यर्थः ॥२८॥ शून्यानि पतिशून्यानि अतएव परस्परं समाश्लिष्येति ॥ २९॥

संतताशुशुभेभूमिर्माल्यैश्च बहुसंस्थितैः ॥ हिरण्मयैश्च कलशैर्भाजनैः स्फाटिकैरपि ॥ २४ ॥ जांबूनदमयैश्चान्यैः करकैरभिसंतता ॥ राजतेषु च कुंभेषु जांबूनदमयेषु च ॥ २५ ॥ पानश्रेष्ठांतया भूमिं कपिस्तत्र ददर्श ह ॥ सोपश्यच्छातकुंभानि सीधोर्मणिमयानि च ॥ २६ ॥ तानितानि च पूर्णानि भाजनानि महाकपिः ॥ क्वचिदर्धावशेषाणि क्वचित्पीतान्यशेषतः ॥ २७ ॥ क्वचिन्नैव प्रपीतानि पानानि सददर्श ह ॥ क्वचिद्द्रक्ष्यांश्च विविधान् क्वचित्पानं विभागतः ॥ २८ ॥ क्वचिदर्धावशेषाणि पश्यन् नैव विचचार ह ॥ शयनान्यत्र नारीणां शून्यानि बहुधा पुनः ॥ परस्परं समाश्लिष्य काश्चित्सुप्ता वरांगनाः ॥ २९ ॥ काचिच्च वस्त्रमन्यस्या अपहृत्योपगुह्य च ॥ उपगम्या बलासुप्तानि द्रावत पराजिता ॥ ३० ॥ तासामुच्छ्वासवातेन वस्त्रं माल्यं च गात्रजं ॥ नात्यर्थं स्पंदते चित्रं प्राप्य मंदमिवानलं ॥ ३१ ॥ चंदनस्य च सीतस्य सीधोर्मधुरसस्य च ॥ विविधस्य च माल्यस्य पुष्पस्य विविधस्य च ॥ ३२ ॥ बहुधामारुतस्तस्य गंधं विविधमुद्बहन् ॥ स्नानानां चंदनानां च धूपानां चैव मूर्छितः ॥ ३३ ॥

अपहृत्य बलाद्गृहीत्वोपगुह्य प्रावृत्य उपगम्यतच्छयनस्थानं प्राप्य ॥ तां च पश्यन् विचचारेति संबंधः ॥ ३० ॥ गात्रजं गात्रस्थं ॥ ३१ ॥ अथ पानभूमितोपि बहिरागत्य तत्र स्थिते पुष्पके प्रवृत्तिकाल इव निर्गमकालेपि बहुगंधो वायुरन्यस्त्रियश्चानुभूता इत्याह ॥ चंदनस्य चेत्यादि ॥ पानभूम्यादिकमपि पुष्पकस्थमेवेत्यन्ये ॥ सीधु मयं ॥ ३२ ॥ स्नानानां चंदनानामिति पाठे स्नानार्हं चंदनानामित्यर्थः ॥ विविधं गंधमुद्बहन् प्रववौ ॥ अतएव सुरभिर्गंधो विमाने मूर्छितो व्याप्तः ॥ ३३ ॥